

VOLKER DIERSCHKE

Ce pasăre este aceasta ?

Editura Casa
Oradea, 2023

Ce pasăre este aceasta?

Codul culorilor	4
Cum identific păsările?	6
Unde zboară păsările?	14

Specii de păsări

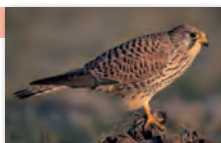
Păsări cântătoare	18
-------------------	----

Porumbei și altele	112
Ciocănitoni	123

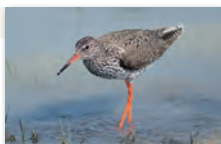
Bufnițe	129
Păsări de pradă	136

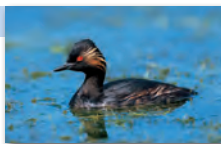
Galiforme	154
Ciconiiforme	160
Ralide	168

Scolopacide	172
Pescăruși, chire și alcide	193

Cufundaci	211
Anatidae	216
Procellariidae	235

Index	242
Credite foto	248
Ce ou este acesta?	250
Postfață	254
Despre autor	255

Cum pot identifica păsările cu ajutorul codului de culori?

PĂSĂRI CÂNTĂTOARE

Păsări cântătoare Cântecul melodic, picioarele de obicei scurte și corpul de dimensiuni mici sunt tipice păsărilor cântătoare; forma ciocului variază.

► PAGINILE 18–111

PORUMBEI, CIOCĂNITORI ȘI ALTELE

Porumbei și altele Păsări adesea oarecum butucănoase, uneori foarte colorate; expresii vocale mai puțin melodice decât la păsările cântătoare.

► PAGINILE 112–122

Ciocănitori Având picioare scurte, ciocănitorile se cațără pe trunchiurile copacilor în sus și ciocănesc lemnul cu ciocul lor puternic.

► PAGINILE 123–128

BUFNIȚE ȘI PĂSĂRI RĂPITOARE

Bufnițe Bufnițele vânează rozătoare, de obicei noaptea, și sunt dotate în acest scop cu ochi mari, auz fin și picioare puternice.

► PAGINILE 129–135

Păsări răpitoare Cu privire ascuțită, păsările de pradă caută mamifere și păsări mici, pe care le atacă cu gheare ascuțite și ciocul în formă de cârlig.

► PAGINILE 136–153

GALIFORME, CICONIIFORME ȘI RALIDE

Galiforme Cu picioare scurte, dar puternice, galiformele se deplasează cu ușurință. Deseori, călătoresc în grupuri mari familiale.
▶ PAGINILE 154–159

Ciconiiforme Cu picioare lungi, aceste păsări destul de mari, cu gâtul lung, se deplasează prin ape și pajiști; ciocurile sunt de obicei lungi.
▶ PAGINILE 160–167

Ralide (cârstei) Cele mai multe ralide trăiesc ascunse în stufărișuri și în zone umede, unele înoată cu mișcări sacadate.
▶ PAGINILE 168–171

CHARADRIIFORME

Scolopacide Păsări de dimensiuni mici și medii, cu picioare și cioc lung, trăiesc pe coaste și în zone mlăștinoase.
▶ PAGINILE 172–192

Pescăruși, chire și alcide
Păsări de mare și de țărâm cu picioare palmate, de obicei cu pene foarte deschise la culoare.
▶ PAGINILE 193–210

CUFUNDARI, ANATIDAE, PROCELLARIIDAE

Cufundari Cu picioare scurte situate în partea din spate a corpului suplu, cufundarii sunt excelenți la vânătoria de pești sub apă.
▶ PAGINILE 211–215

Anatidae Lebedele, găștele și rațele au picioare palmate și le place să stea pe apă, dar unele își caută hrana pe uscat.
▶ PAGINA 216–234

Procellariidae Păsări marine, cu glande salifere pe cioc, unele vin pe coastă doar pentru clocit și pentru a se hrăni cu pești.
▶ PAGINA 235–241

Recunoașterea caracteristicilor

În afară de cea mai frapantă caracteristică, coloritul penajului, următoarele aspecte joacă un rol important în identificarea păsărilor: **mărimea**, **forma**, dar și modul de deplasare și **comportamentul** acestora. Atunci când întâlnești o pasăre necunoscută, este foarte util să o comparați cu păsări pe care le cunoașteți deja. În paginile următoare veți găsi câteva sfaturi pentru a vă ajuta să abordați corect păsările.

La aproape toate speciile de păsări pot fi observate diferite tipuri de penaj. Diferențele sunt adesea prezente între **masculi și femele** și între **păsări tinere și mature**. De asemenea, există adesea un **penaj nupțial**, mai colorat, și un **penaj de bază**, care iese mai puțin în evidență, în culori de camuflaj. În timp ce penajul de bază se întâlnește mai ales iarna, penajul nupțial este arborat mai ales în timpul perioadei de împerechere și

de cuibărit și poate fi văzut preponderent primăvara și vara. La rațe, împerecherea începe deja iarna, astfel că masculii își arată penajul colorat mult mai devreme decât alte păsări. Trebuie remarcat întotdeauna faptul că, în timpul **năpârlirii** (la schimbarea penajului), se pot observa stadii de tranziție. Unele specii de păsări ajung la penajul nupțial și fără a năpârli: penajul colorat iese la iveală atunci când vârfurile penelor în culoarea de bază dispar din cauza uzurii.

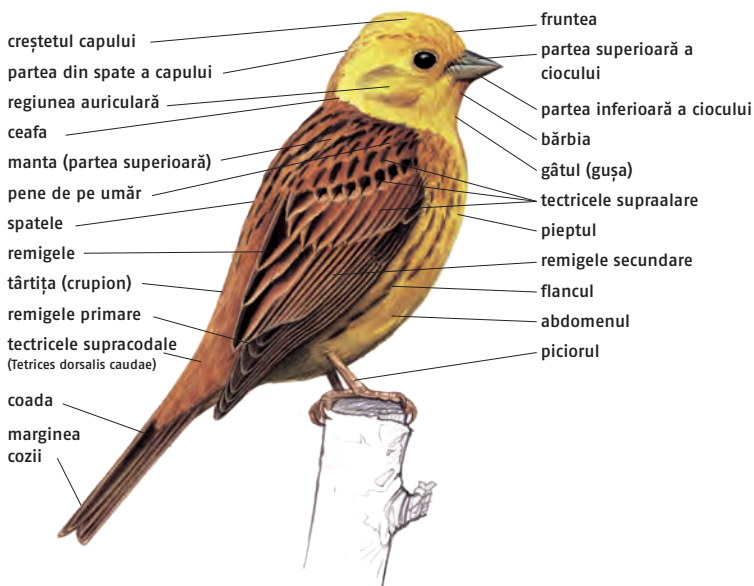
Găsirea speciilor

Cuprinzând peste 440 de specii, veți găsi în această carte aproape toate păsările pe care le puteți întâlni în Europa – fie cuibăresc aici, migrează pe aici sau vin în vizită iarna. Ordinea se bazează în mare parte pe înrudirea dintre speciile de păsări. Speciile cu aspect asemănător se găsesc de obicei pe paginile din apropiere, ceea ce facilitează comparația.

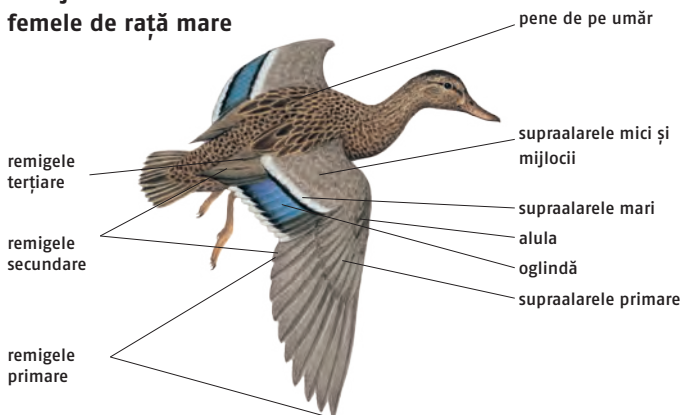
Marcajul la un aușel sprâncenat

Regiunile corpului și părțile penajului la o presură galbenă

Penajul unei femele de rață mare

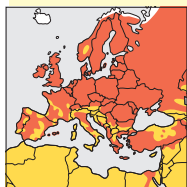
Lăstun de mal

Riparia riparia (rândunele)

L 12 cm AA 27–29 cm Pasăre migratoare pe distanțe lungi

Răspândire Clocește în pereții abrupti de nisip, de obicei pe țărmuri sau coaste. Caută hrana în zonele deschise din jur.

- > Perioada de cuibărit aprilie–septembrie
- > 4–6 ouă de un alb pur
- > 1–2 ponte pe an

Lăstunul de mal cuibărește de obicei în colonii. Își construiește galeriile de cuibărit în puținii pereți abrupti existenți în peisaj. Câteva mii de perechi alcătuiesc cele mai mari colonii de pe țărmurile abrupte ale Mării Baltice. Acest mod de cuibărit are avantajul că mamiferele prădătoare, cum ar fi bursucii sau vulpile, nu pot ajunge la cuiburi. În schimb, nisipul care alunecă poate pune în pericol puii. Lăstunul de mal este gregar și în timpul migrației și la reședința africană de iarnă.

gâtul alb

dungă maro pe piept

18

partea superioară maro

coada ușor despăcată

colonie de cuibărit

Vocea În zbor, sunete aspre, ca de tors („țșrrrt”). Cântec sporovăit, care nu iese în evidență.

Știați că?

Masculul sapă cu ghearele o galerie de cuibărit de 90 cm adâncime în nisip, în timp de una până la două săptămâni. La sfârșit, căptușește camera de cuibărit cu iarbă și pene. Amândoi partenerii se ocupă în comun de clocit și de hrănirea puilor.

Rândunică

Hirundo rustica (rândunele)

L 17-19 cm AA 32-34 cm Pasăre migratoare pe distanțe lungi

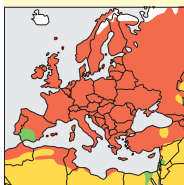
De fapt, rândunica cuibărea în trecut în peșteri în stâncă, dar în prezent a devenit sinantropă și își fixează cuibul, făcut din lut și paie, în clădiri deschise (de exemplu, grajduri) sau sub poduri joase. Cuiburile vechi sunt frecvent reutilizate. Femela poate recunoaște calitatea unui mascul după lungimea penelor cozii, deoarece cei care au coada formată din pene lungi participă cu deosebită sârguință la activitatea de cuibărit, încep cuibăritul devreme și, prin urmare, reușesc adesea să aibă două sau chiar trei ponte pe an.

cuib cu pui aproape independenți

Răspândire Cuibărește mai ales în sate; zborurile de hrănire au loc de preferință deasupra pășunilor sau a apelor.

- > Perioada de cuibărit aprilie-septembrie
- > 3-6 ouă albe cu pete maronii
- > 1-3 ponte pe an

Vocea Adesea vocalizează „vit” în zbor, repetat; cântec ciripit, care se poate termina cu un tril.

pasăre matură

gâtul și fruntea roșu-ruginiu

partea superioară albastru iridescent

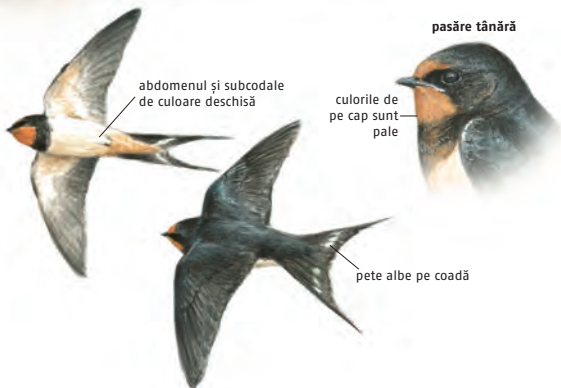

pene lungi ale cozii

Știați că?

Rândunica este una dintre cele mai distinctive păsări migratoare dintre păsările cântătoare europene. În afară de păsări individuale, care rămân în spațiul mediteranean, rândunicile iermează la sud de Sahara, în Africa, ajungând până la extremitatea sudică a continentului.

pasăre tânără

abdomenul și subcodale de culoare deschisă

culorile de pe cap sunt pale

pete albe pe coadă

În această lucrare, descrierile privind speciile prezentate sunt specifice situației întâlnite în Europa Centrală și de Vest. În cazul României, situația diferă semnificativ pentru multe dintre specii, unele comune în vest fiind foarte rare la noi sau, specii cu apariție rară în vest, care la noi sunt comune.

Pentru a veni în ajutorul cititorului, recomandăm ca pentru situația la zi a prezenței speciilor de păsări pe teritoriul României să fie consultată baza de date **Ornitodata a Societății Ornitologice Române**.

Suplimentar, pentru descrierea statutului speciilor de păsări la noi, precum și pentru a vedea distribuția exactă a speciilor care cuibăresc în România, recomandăm vizitarea secțiunii de specii a bazei de date.

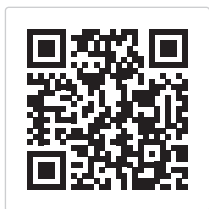
Similar, la nivel european, există o preocupare pentru actualizarea continuă a informațiilor în ceea ce

privește statutul speciilor. Pentru distribuția actualizată a speciilor cuibăritoare în Europa, recomandăm consultarea hărților din **Atlasul Păsărilor Cuibăritoare din Europa (European Breeding Bird Atlas)**, versiunea a 2-a, disponibile gratuit aici:

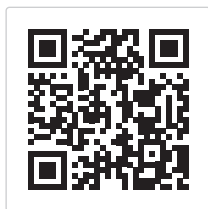
<https://ebba2.info/maps/>

Societatea Ornitologică Română (SOR) este o organizație neguvernamentală, nonprofit, care derulează activități pentru protecția pasărilor și naturii. SOR este implicată în studii privind speciile de păsări la nivel național, desfășoară o intensă activitate de conștientizare și educație a publicului asupra importanței și valorii capitalului natural precum și o activitate continuă de advocacy pe lângă guvern și reprezentanții săi din teritoriu pentru respectarea și aplicarea legislației naționale de mediu și alinierea cu cea a Uniunii Europene.

Dr. Cristian Domșa, Ecolog, SOR

Baza de date Ornitodata

Detalii despre specii din România